

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLB020002
NAZWA
OBSZARU Grądy Odrzańskie

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ A	1.2. Kod obszaru PLB020002	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Grądy Odrzańskie

1.4. Data opracowania 2002-07	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

1.7. Data wskazania oraz objęcia formą ochrony/klasyfikacji terenu

Data zaklasyfikowania obszaru jako OSO:	2004-11
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony OSO	rozp. MŚ z dn. 21.07.2004 r. w sprawie osop
Wyjaśnienia:	Powiększenie w 2014 r. ze względu na kompensację za budowę drogi S3

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
17.4112

Szerokość geograficzna
50.9207

2.2. Powierzchnia [ha]:
20905.97

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2	Nazwa regionu
--------------------	---------------

PL52	Opolskie
PL51	Dolnośląskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0 %)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

[Powrót](#)

[illegible]

B	A238	medius			p	140	170	p	C	G	C	B	B	B
B	A236	Dryocopus martius			p	20	25	p		M	D			
B	A379	Emberiza hortulana			r				P	DD	D			
B	A321	Ficedula albicollis			r	200	230	p	C	G	B	B	C	B
B	A320	Ficedula parva			r				P	DD	D			
B	A153	Gallinago gallinago			r	20	20	p		M	D			
B	A127	Grus grus			r	6	9	p		M	D			
B	A075	Haliaeetus albicilla			r	4	5	p		M	D			
B	A022	Ixobrychus minutus			r	1	3	p		M	D			
B	A338	Lanius collurio			r				P	DD	D			
B	A246	Lullula arborea			r				P	DD	D			
B	A070	Mergus merganser			r	1	1	p		M	D			
B	A073	Milvus migrans			r	5	5	p	R	G	B	B	C	B
B	A074	Milvus milvus			r	2	2	p	R	G	C	B	C	C
B	A072	Pernis apivorus			r	10	20	p		M	D			
B	A234	Picus canus			p	17	25	p	C	G	C	B	B	C
B	A006	Podiceps grisegena			r	5	5	p		M	D			
B	A008	Podiceps nigricollis			r	5	5	p		M	D			
B	A120	Porzana parva			r				P	DD	D			
B	A307	Sylvia nisoria			r				P	DD	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	3.75
N17	0.59
N16	25.53
N06	5.42
N23	0.62
N10	15.61
N12	48.49
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar specjalnej ochrony ptaków Grądy Odrzańskie leży w regionie biogeograficznym kontynentalnym w Środkowej Europie. Zlokalizowany jest głównie na terenach leśnych i użytkowanych rolniczo. Rozciąga się wzdłuż doliny Odry, na 70-cio kilometrowym odcinku między Narokiem a Wrocławiem. Zasięg granic obszaru obejmuje częściowo tereny województwa opolskiego i dolnośląskiego. Południowo-wschodnia część ostoi leżąca w województwie opolskim i rozciąga się węższym pasem na terenie dwóch powiatów: opolskiego i brzeskiego. Najbardziej wysunięta na południe część ostoi leży w powiecie opolskim, na terenie południowej części gmin: Popielów i Dobrzeń Wielki, oraz północnych obrzeżach gminy Dąbrowa. Na obszarze powiatu brzeskiego ostoja położona jest w zasięgu terytorialnym gminy Lubsza, obrębu wiejskiego gminy Lewin Brzeski, gminy Brzeg i Skarbimierz. Pozostała część obszaru położona w województwie dolnośląskim rozciąga się na terenie powiatu oławskiego, wrocławskiego i miasta Wrocław. W powiecie oławskim ostoja leży w południowym zasięgu gminy miejsko-wiejskiej Jelcz-Laskowice, oraz w północnej części gminy wiejskiej i miejskiej Oława. Na terenie powiatu wrocławskiego ostoja położona jest w północno-wschodniej części gminy miejsko-wiejskiej Siechnice oraz wzdłuż południowej granicy gminy Czernica. Najbardziej wysunięty na północ fragment obszaru wkracza na teren powiatu i gminy Wrocław.

Obszar położony jest na terenie depresji śląsko - opolskiej, północna część obszaru leży w obrębie monokliny przedsudeckiej. Od zachodu graniczy ze strefą uskoków trzeciorzędowych środkowej Odry. Z kolei od południa wkracza w zasięg wychodni podłoża przedtrzeciorzędowego. Obszar ostoi położony jest w zasięgu I-rzędowej zlewni rzeki Odry, oraz w II-rzędowej zlewni Odry i Nysy Kłodzkiej, rzekami III-rzędowej zlewni są Odra i Nysa Kłodzka, Widawa i Stobrawa. Większymi dopływami Odry płynącymi na obszarze ostoi są następujące rzeki: Oława, Smortawa, Dopływ z Kotowic, Kanał Zakrzowski, Krzywula, Piskorna, Żydówka, Brzezina, Bystrzycki Kanał, Młynówka Jelecka, Otocznica, Polderowski. Na terenie ostoi występuje wiele mniejszych cieków oraz rowów melioracyjnych tworzących dość gęstą sieć.

4.2. Jakość i znaczenie

W okresie lęgowym ostoja ważna dla gatunków z załącznika I Dyrektywy ptasiej:

A073 Kania czarna *Milvus migrans*

Ocena ogólna - B, w tym:

Populacja rozmieszczona punktowo w środkowej części obszaru: 5 par, co stanowi ponad 2% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010, Stajszczyk & Trznadel 2012) – ocena B.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (obecność monokultur topoli hybrydowych, silna presja wędkarska i rekreacyjna na Odrze i jej dopływach oraz wodach stojących, zaś ekspansja *Neovison vison* i *Procyon lotor* zmniejsza liczbę potencjalnych ofiar = zubaża bazę pokarmową - Macdonald & Barret 1993, King & Kruuk 2006, Lariviere & Jennings 2009),
- możliwość odtworzenia: zachowanie istniejących jeszcze starodrzewów w wieku powyżej 100 lat i objęcie ich ochroną w ramach istniejących form ochrony,
- odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: ocena C.

A074 Kania ruda *Milvus milvus*

Ocena ogólna - C, w tym:

Populacja rozmieszczona punktowo w środkowej części obszaru: 2 pary, co stanowi wartość poniżej 1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010, Stajszyk & Trznadel 2012) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (obecność monokultur topoli hybrydowych, silna presja wędkarska i rekreacyjna na Odrze i jej dopływach oraz wodach stojących, zaś ekspansja *Neovison vison* i *Procyon lotor* zmniejsza liczbę potencjalnych ofiar = zubaża bazę pokarmową - Macdonald & Barret 1993, King & Kruuk 2006, Larivière & Jennings 2009),
- możliwość odtworzenia: zachowanie istniejących jeszcze starodrzewów w wieku powyżej 100 lat i objęcie ich ochroną w ramach istniejących form ochrony,
- odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: ocena C.

A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*

Ocena ogólna - C, w tym:

Populacja rozmieszczona punktowo na całości obszaru: 17 - 25 par, co stanowi 1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010, Stajszyk & Trznadel 2012) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (obecność monokultur topoli hybrydowych),
- możliwość odtworzenia: zachowanie istniejących jeszcze starodrzewów w wieku powyżej 100 lat i objęcie ich ochroną w ramach istniejących form ochrony,
- odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: ocena B.

A238 Dzięcioł średni *Dendrocopos medius*

Ocena ogólna - B, w tym:

Populacja rozmieszczona punktowo na całości obszaru: 140 - 170 par, co stanowi 1% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010, Stajszyk & Trznadel 2012) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (obecność monokultur topoli hybrydowych),
- możliwość odtworzenia: zachowanie istniejących jeszcze starodrzewów w wieku powyżej 100 lat i objęcie ich ochroną w ramach istniejących w Polsce form ochrony,
- odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: ocena B.

A321 Muchotłówka białoszyja *Ficedula albicollis*

Ocena ogólna - C, w tym:

Populacja rozmieszczona punktowo na całości obszaru: 200 - 230 par, co stanowi powyżej 2% populacji krajowej (wg Wilk i in. 2010, Stajszyk & Trznadel 2012) – ocena B.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (obecność monokultur topoli hybrydowych),
- możliwość odtworzenia: zachowanie istniejących jeszcze starodrzewów w wieku powyżej 100 lat i objęcie ich ochroną w ramach istniejących form ochrony,
- odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków.

Izolacja: ocena C.

A039 Gęś zbożowa *Anser fabalis*

Ocena ogólna C, w tym:

Populacja C.

Z obserwacji prowadzonych w środkowej części ostoi wynika, że gęś zbożowa po roku 2000 pojawia się regularnie w centralnej części ostoi na terenie pow. Brzeg, woj. opolskie, w liczbie nie przekraczającej 4,5

tys. osobników (Stajszczyk i in. 2010a, Stajszczyk 2012). Brak danych dotyczących całości ostoi - potrzeba jednoczesnego cenzusu w całej ostoi. Niewykluczone, że w niektórych sezonach jej liczebność na obszarze ostoi Grądy Odrzańskie może przekraczać liczbę 8 tys. osobników, uwzględniając sytuację tego gatunku w sąsiednich ostojach – Dolina Widawy i Oleśnicy oraz Dorzecze Stobrawy (Orłowski i Drazny 2010, Stajszczyk i in. 2010b, J. Regner i M. Stajszczyk – dane niepublikowane).

Zachowanie: C

Stopień zachowania siedliska III = elementy dobrze zachowane (duże powierzchnie na międzywalu zajęte przez uprawy kukurydzy, rzepaku i pszenicy ozimej stwarzają dogodne żerowiska, aczkolwiek obecność łąk i pastwisk stanowi również żerowiska i miejsca odpoczynku, zwłaszcza w okresach wylewów Odry, szczególnie w okresach zimowych i wiosennych. Na gęś zbożowa bardzo negatywnie wpływa silna presja łowiecka (zabijanie i płoszenie) oraz wędkarska i rekreacyjna na Odrze i jej dopływach oraz wodach stojących (płoszenie).

Izolacja: C.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	G05.07		b
M	K02.01		i
M	F03.01		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

Dyrz A., Grabiński W., Stawarczyk T. & Witkowski J. (red.) 1991. Ptaki Śląska. Monografia faunistyczna. ZEP. Wrocław. Ławicki Ł., Wylegała P., Wuczyński A., Smyk B., Lenkiewicz W., Polakowski M., Kruszyk R., Rubacha S. & Janiszewski T. 2012. Rozmieszczenie, charakterystyka i status ochronny noclegowisk gęsi w Polsce. w: Ornis Polonica. 53, 1: 23 – 38. Orłowski G. & Drazny T. 2010. Dolina Widawy i Oleśnicy. w: Wilk T., Jujka M. Krogulec J. & Chylarecki P. (red.) Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki. Sikora A., Rohde Z., Gromadzki M., Neubauer G. & Chylarecki P. (red.) 2007. Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985 - 2004. Bogucki Wyd. Nauk. Poznań. Stajszczyk M. 1994a. Ptaki doliny Odry między Brzegiem a Oławą. w: Ptaki Śląska. 10: 78 – 98. Stajszczyk M. 1994b. w: Gromadzki M., Dyrz A., Głowaciński Z. & Wieloch M. (red.) 1994. Ostoje ptaków w Polsce. BMS. Gdańsk. Stajszczyk M. 2012. Ostoje ptaków w Polsce. Inwentaryzacja gatunków nielegowych w sezonie 2011/2012. Grądy Odrzańskie PLB020002, str 95-98. ECO-EXPERT. Szczecin Stajszczyk M., Lontkowski J. & Czubat A. 2010a. Grądy Odrzańskie. w: Wilk T., Jujka M. Krogulec J. & Chylarecki P. (red.) Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki. Stajszczyk M., Andrzejczyk A., Czubat A., Łopion R. & Orłowski P. 2010b. Dorzecze Stobrawy. w: Wilk T., Jujka M. Krogulec J. & Chylarecki P. (red.) Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki. Stajszczyk M. & Trznadel P. 2012. Inwentaryzacja ornitologiczna dla obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 Zbiornik Mietkowski PLB020004 i Grądy Odrzańskie PLB020002. BULiGL. Brzeg. Tomiałojć L. & Stawarczyk T. 2003. Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. PTPP pro Natura. Wrocław. Wilk T., Jujka M. Krogulec J. & Chylarecki P. (red.) Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL03	18.32	PL02	0.36		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Stobrawski Park Krajobrazowy	*	18.32
PL02	Łacha Jelcz	*	0.28
PL02	Kanigóra	+	0.03
PL02	Zwierzyniec	*	0.04
PL02	Grodzisko Ryczyńskie	+	0.01

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu
Adres:	Polska plac Powstańców Warszawy 1 50-153 Wrocław
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.wroclaw.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒

Tak

Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Oława na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2013 r. PGL LP Nadleśnictwo Oława, ul. Lipowa 8, 55-200 Oława.

Link: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_wroclaw/nadl_olawa/plan_urzadzania_lasu/decyzja_ministra

Nazwa: Plan ochrony dla Stobrowskiego Parku Krajobrazowego. Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych, Pokrzywna 11, 48-267 Jarnołtówek.

Link: http://spk.zopk.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=268&Itemid=135

Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Opole na okres od 01.01.2004 r. do 31.12.2013 r. PGL LP Nadleśnictwo Opole, ul. Groszowicka 10, 45-517 Opole.

Link: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_katowice/nadl_opole/plan_urzadzania_lasu/decyzja_ministra

Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Kup na okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2020 r. PGL LP Nadleśnictwo Kup, ul. 1-go Maja 9, 46-082 Kup.

Link: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_katowice/nadl_kup/plan_urzadzania_lasu/decyzja_ministra

Nazwa: Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Brzeg na okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2020 r. PGL LP Nadleśnictwo Brzeg, ul. Kilińskiego 1, 49-300 Brzeg.

Link: http://bip.lasy.gov.pl/pl/bip/dg/rdlp_katowice/nadl_brzeg/plan_urzadzania_lasu/decyzja_ministra

☐

Nie, ale jest w przygotowaniu

☐

Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLB020002

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)